

מרקולשט

(Marculesti). מחנה הסגר ליהודים ברומניה, שהוקם בכפר מ' שעל שפת הדניסטר (dniester), קרוב למסילת הברזל באלץ-סולדאנשט (Balti-Soldanesti), כ-45 ק"מ מעיר המחוז סורוקה (Soroca). תושבי הכפר מ' היו חקלאים יהודים, וב-1930 נפקדו בו 2,319 יהודים. כמה ימים, מ-9 ביולי 1941, שדדו איכרים רומנים בסביבה את יהודי מ', ויחידה צבאית רומנית, שלפני-כן השתתפה בפרעות ביש, רצחה את יהודי הכפר. בתחילת יולי 1941 התגוללו מאות גוויות בחוצות מ', ופשטו שם להקות זבובים והמוני עכברושים. ב-1 בספטמבר 1941 הוקם מחנה מ' בידי הז'נדרמריה הרומנית בפקודת שלטונות הצבא הרומני. המחנה נועד למעצר יהודים מבסרביה ששרדו אחרי גל הרציחות הראשון ביולי-אוגוסט 1941 ואחר-כך גם היה מחנה מעבר ליהודים מבוקובינה עם התחלת הגירוש משם לטרנסניסטריה (14 בספטמבר 1941).

תחילה הובאו למחנה מ' 11,000 מיהודי הסביבה, ובשלושת חודשי קיומו הובאו אליו, ברכבות או ברגל, עוד אלפי מגורשים בדרכם לטרנסניסטריה. ב-28 בספטמבר הובאו למ' היהודים מן המחנות הקטנים במחוז באלץ שנסגרו בפקודת הצבא הרומני: לימבן (Limbeni), ראוצל (Rautel) וראשקאן (Rascani). ב-22 באוקטובר רוכזו במחנה שרידי היהודים במחוז צ'רנוביץ.

במחנה שררו משטר אימים, שוד, אונס ועינויים שיטתיים, שהנהיגו שלושת המפקדים של מחנה ורטוז'ין שהועברו למ'. העצירים הועבדו בעבודות כפייה שונות גם בשבתות ובחגים, והוכרחו לחלל בית-קברות ולקחת ממנו את המצבות לריצוף הרחובות במחנה. בעת הגירוש לטרנסניסטריה הופרדו המשפחות ונשלחו לטרנסניסטריה דרך יער קוסאוץ (Cosauti) ורזינה (Rezina) ומשם ליאמפול (Iampol) (בטרנסניסטריה). התמותה במ' הגיעה אז למאות נפש ביום. המגורשים הובלו רגלי, 1,000-2,000 כול משלוח, עד לנקודת הגבול ברזינה, ואלפים נרצחו בדרך בידי השומרים – ז'נדרמים וצעירים לפני גיוסם שהיו כוח עזר לז'נדרמים.

מחנה מ' חוסל ב-16 בדצמבר 1941. רק במאי 1948, ארבע שנים לאחר שחרור רומניה, נשפטו מפקדי המחנה לתקופות מאסר ארוכות.